

TVIRTINU
Kalvarijos gimnazijos direktorė

Dijana Kavaliauskienė
2018-08-31

KALVARIJOS GIMNAZIJA

ILIETUVIŲ (GIMTOSIOS) KALBOS LGALAIKIS PLANAS 2018-2019 m. m.

Klasė: 5a

Savaitinių pamokų skaičius: 5

Savaitių skaičius: 37

Pamokų skaičius per m. m.: 185

I. Klasės kontekstas:

Klasėje 28 mokiniai, specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių nėra. Mokiniai gana vieningi, draugiški, kol kas neišryškėjo didesnių problemų ar konfliktų. Mokinių mokymosi motyvacija nėra stipriai išreikšta, tačiau nesunkiai sužadinama. Vaikai gana aktyvūs, judrūs, noriai imasi įvairių pareigų, veiklų. Diferencijavimas pritaikomas mokymo turinyje, parenkant mokymo(si) metodus, vertinimo būdus, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus.

II. Uždaviniai.

Kad būtų pasiektas dalyko tikslas, mokiniai:

- ugdomi poreikį nuolat tobulinti savo kalbinius gebėjimus, remdamiesi kalbos ir literatūros žiniomis, įgunda tikslingai taikyti įvairias mokymosi strategijas;
- kuria įvairaus pobūdžio sakininius ir rašytinius tekstus, siekdami įvairių tikslų įvairiose socialinėse ir kultūrinėse situacijose;
- ugdomi poreikį sąmoningai skaityti, gebėjimą kritiškai vertinti įvairaus pobūdžio tekstus ir įvairias kultūrinio gyvenimo formas;
- pažįsta grožinės literatūros savitumą, patiria estetinių išgyvenimų, supranta esminių vertybių prasmę;
- pažįsta kalbą ir literatūrą kaip tautos kultūros dalį, suvokia kultūros tradicijas ir jas kūrybingai plėtoja.

III. Ugdymo metodai:

Diskusijos, debatai, darbas grupėmis (komandomis), modeliavimas, „smegenų šturmas“, projektų rengimas, eksperimentas, interviu, anketos, tyrimai, dokumentų (įvairių informacijos šaltinių) analizė.

IV. Ugdymo turinio išdėstymas

Eil. Nr.	Skyrius, tema	Val. sk.	Mokymo(si) uždaviniai	Vertinimas	Bendrosios kompetencijos (Mokėjimo mokytis, komunikavimo, socialinė, pažinimo, iniciatyvumo ir	Integruojamosios programos, tarpdalykinė integracija, integruotos pamokos
----------	---------------	----------	-----------------------	------------	--	---

					kūrybingumo, asmeninė)	Pastabos (plano korekcija, gabių mokinių ugdymas, projektinė veikla)
1	Įvadas 5 kl. ugdymo turinys, reikalavimai, vertinimas.	1	Susipažins su 5 klasei keliamais mokymosi tikslais ir uždaviniais, numatomu ugdymo turiniu bei veiklos sritimis, vertinimu. - Susipažins su vadovėliais. - Aptars skaitymo patirtį.	I ir II mėn.- adaptacinis periodas.	Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytojui padedant; • atlikti mokytojo pateiktą užduotį; • išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	OLWEUS patyčių prevencijos programa; Žmogaus sauga.
	KALBOS TURTAI IR VIEŠASIS BENDRAVIMAS Kalba kaip bendravimo priemonė. Lietuvių kalba – mus vienijanti kalba. Tautos ir valstybės kalba. Lietuvių kalbos turtingumas. Sinonimai ir antonimai. Frazeologizmai Leksika – greitai kintanti kalbos sistemos dalis. Senieji ir naujieji žodžiai. Taisyklingo kalbos vartojimo prasmė. Pagrindinės kalbos mokslo sąvokos (pagal pradinių klasių kursą). Kūrybinė prisistatymo užduotis (sinonimų, antonimų, frazeologizmų parinkimas prisistatymui, pvz., savo vardo ir / ar pavardės akronimas).	8	- Laikysis kalbos etiketo, taisyklingai vartos mandagumo žodžius sakiniuose, vengs svetimybų ir barbarizmų. - Tekste atpažins sinonimus, frazeologizmus, ras žodžius, galinčius turėti antonimus. - Taikys pradinėse klasėse išmoktas mokslo sąvokas. -Parinks pristatymui sinonimus, antonimus.	Kaupiamasis vertinimas.	Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti sakytinės rašytinės kalbos gebėjimus, • ugdyti toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams. • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	OLWEUS patyčių prevencijos programa. Kūrybiškai taikyti įvairius mokymo (-si) būdus (darbas bibliotekoje).

	užrašymas kuriant eiliuotą tekstą).					
	KARTOJIMAS Pagrindinės galūnių rašybos taisyklės. Vienaskaitos galininko ir vietininko, daugiskaitos kilmininko ir vietininko galūnių rašyba Veiksmažodžių esamojo ir būtojo kartinio laiko galūnių rašyba. Pagrindinės skyrybos taisyklės. Skyrybos ženklai sakinio gale. Vienarūšių sakinio dalių skyryba. Kablelis prieš <i>o, bet, tačiau, kad, kai</i>. Diagnostinis diktantas ir jo analizė. Laiškas. Padėkos laiškas pirmajai mokytojai	13	-Taikys išmoktas rašybos ir skyrybos taisykles. - Susipažins su laiško rašymo reikalavimais, struktūra.	Kaupiamasis vertinimas.	Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytojui padedant; • atlikti mokytojo pateiktas užduotis; • išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	Integracija su etika: apibūdins savo tautos ypatumus ir tai, kuo ji gali didžiuotis. •Siekti aukšto mokinių pasiekimų lygio ne tik teikiant žinias, bet ir ugdant bendruosius gebėjimus, kompetencijas bei pasirengimą mokytis visą gyvenimą.
	Vasarą skaitytų knygų pristatymas. Rekomendavimas draugams. Skaitytinų	3	-Aptars perskaityto kūrinio autoriaus biografiją, kūrinio turinį, menines	Kaupiamasis vertinimas	Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti	Integracija su daile.

	knygų sąrašai. Informacijos paieška ir perdavimas. Interviu parengimas (pvz., apie skaitytas knygas), jo atlikimas ir pristatymas. Mano gražiausi eilėraščiai (<i>savo mėgstamus eilėraščius skaito mokiniai ir mokytojas</i>). Eilėraštis, eilėraščio nuotaika, juo perteikiami jausmai.		ypatybes, veikėjų charakterius taip pat kaip ir savo išpūdžius, jausmus ir patirtis. - Mokysis rasti informaciją elektroninėje erdvėje. - Suvoks ir įvardys skaitymo metu patirtus jausmus, pažintas vertybes.		sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus, • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Integracija su IT
VAIKYSTĖS PATIRTYS Šeima ir namai. Vaiko santykis su artimaisiais. J. Biliūnas „Kūdikystės sapnai“. Jono Biliūno asmenybė Vaikystės patirtys. J. Biliūnas „Kliudžiau“ Apsakymas, pasakotojas ir jo santykis su vaizduojamuoju pasauliu. Pasirengimas pasakojimui iš savo patirties, paisant įvykių nuoseklumo arba reikšmingumo, tema <i>Mano gyvenimo istorijos</i> (pvz., <i>Mano gimimo diena, Šviesus vaikystės prisiminimas, Mano</i>	7	- Aptars perskaityto kūrinio autoriaus biografiją, kūrinio turinį, meninės ypatybes, veikėjų charakterius taip pat kaip ir savo išpūdžius, jausmus ir patirtis. - Analizuos, interpretuos kūrinius, supras siužeto pagrindinę liniją, pagrindinio ir antraeilių veikėjų ryšius, meninės kalbos savitumą.	Kaupiamasis vertinimas	Mokymasis mokytis: • išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju. Komunikavimo: • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	OLWEUS patyčių prevencijos programa; Žmogaus sauga. Skleisti mokiniams informaciją apie galimybę tobulėti dalyvaujant Nacionalinės mokinių akademijos veikloje (plačiau www.nmakademija.lt).	

	<i>mamos / tėčio vaikystės prisiminimas, Nuotykis, kurio negaliu pamiršti, Mano vaikystės žaislai...)</i> Pasakojimo kūrimas ir redagavimas					
	FONETIKA Kalbos padargai, jų funkcijos. Kalbos garsai (balsiai, priebalsiai, pusbalsiai). Jų susidarymas, lavinimo pratybos. Garsas ir raidė. Abėcėlė. Susipažinimas su žodynais, žinytais, enciklopedijomis (spausdintiniais ir elektroniniais leidiniais) Balsiai. Ilgieji ir trumpieji. Dvibalsiai. <i>i-y, u-ū, é-ie, o-uo</i> tarimas ir rašymas. Pusbalsiai. Mišrieji dvigarsiai. Mišriųjų dvigarsių su <i>i, u</i> tarimas ir rašymas. Skiemuo. Ilgieji ir trumpieji skiemenys. Žodžio kėlimas.	6	- Skirs, taisyklingai tars ir rašys ilguosius ir trumpuosius balsius, dvibalsius ir dvigarsius, kietuosius ir minkštuosius priebalsius; jų tarimą ir rašymą paaiškins remdamiesi taisyklėmis. - Skirs kalbos garsus, apibūdins lietuvių kalbos garsų sistemą.	Kaupiamasis vertinimas	Mokymasis mokytis: • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju. Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Nustatyti mokinio mokymosi stilių ir atsižvelgti į jį dirbant su gabiu ir talentingu vaiku; • Diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo procesą suteikiant galimybę (gabiems vaikams nepatinka standartinės užduotys). Integracija su muzika.

	VAIKYSTĖS PATIRTYS Pirmosios doros pamokos. Asmeninis apsisprendimas ir atsakomybė. J. Kaupas „Stirniukas“ Šatrijos Ragana „Vyšnios“ Namų teikiamas saugumas. Žmogaus ryšio su žmogumi vertė. V. Krėvė Antanuko rytas Bitė Vilimaitė <i>Kada piešime perlinę vištelę?</i> Apsakymas, pasakotojas ir jo santykis su veikėjais. Aprašymo sandara: bendras įspūdis, detalės ir vertinimas. Aprašymų (daiktų, žmonių, vietų) skaitytuose kūriniuose analizė. Pasirengimas	8	- Analizuos, interpretuos kūrinius, supras siužeto pagrindinę liniją, pagrindinio ir antraeilių veikėjų ryšius, meninės kalbos savitumą. - Suvoks ir įvardys skaitymo metu patirtus jausmus, pažintas vertybes. Džiaugsis kūrinių meniniu pasauliu. - Apibrėš kūrinio (ištraukos) svarbiausias idėjas ir suformuluoja pagrindinę mintį. - Aptars kūrinio temą, pagrindinius įvykius, veikėjų charakterius, jų problemas bei vertybes. - Susipažins su aprašymo sandara. Tekste ras aprašymo pavyzdį ir jį vertins.	Kaupiamasis vertinimas Aprašymas vertinamas pažymiu	Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytoji padedant; • atlikti mokytojo pateiktas užduotis; Komunikavimo: • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Integracija su IT IKT integruojamoji programa. Ugdymo karjerai programa • Diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo procesą suteikiant galimybę (gabiems vaikams nepatinka standartinės užduotys).

	aprašymui Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus, • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis. <i>Seniausias daiktas mūsų namuose arba Mūsų šeimos relikvija</i> (rašo namuose) Aprašymų analizė.					
FONETIKA Kirčiuoti ir nekirčiuoti skiemenys. Kirčio svarba. Trumpųjų skiemenų kirčiavimas. Ilgųjų skiemenų kirčiavimas. Priegaidės, jų rūšys. Priebalsiai. Kietieji ir	10	- Nustatys kirčiuotą skiemenį, taisyklingai kirčiuoja (nagrinėtus atvejus). - Taisyklingai tars ir rašys priebalsius, dvigarsius lietuviškuose žodžiuose.	Diferencijuoto s užduotys vertinamos kaupiamuoju vertinimu Apibendrinam	Komunikavimo: • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis. Mokymasis mokytis: • išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su	Padėti gabiam ir talentingam vaikui atsiskleisti ir pasiekti gerų rezultatų.	

	minkštieji priebalsiai. Minkštumo ženklas. <i>e-ia</i> rašyba lietuviškų žodžių kamienne. Priebalsio <i>j</i> tarimas ir rašyba lietuviškuose žodžiuose. Skardieji ir duslieji priebalsiai. Priebalsių supanašėjimas ir susilieėjimas Apibendrinamasis darbas ir jo analizė		- Skirs, taisyklingai tars ir rašys, kietuosius ir minkštuosius priebalsius; jų tarimą ir rašymą aiškins remdamiesi taisyklėmis.	asis darbas ir jo analizė vertinama pažymiu	mokytoju.	
	VAIKYSTĖS PATIRTYS Veikėjų vidinis pasaulis ir jų tarpusavio santykiai A. Lindgren „Mes Varnų saloje“ (ištraukos) A. Lindgren „Mijo, mano Mijo“ (ištraukos). Teksto skaitymo ir suvokimo testas ir jo analizė Savarankiško skaitymo aptarimas	8	- Supras tikroviškų kūrinių meninį pasaulį: temas, veikėjus, problemas, pagrindines mintis. - Apibūdins kūrinio laiką ir vietą, ras kūrinyje detales ir aptars jų vaidmenį. - Aptars kūrinio temą, pagrindinius įvykius, veikėjų charakterius, jų problemas bei vertybes.	Grupinis darbas analizuojant tekstą vertinamas kaupiamuoju vertinimu Teksto skaitymo ir suvokimo testas vertinamas pažymiu Skaitymo dienoraštis vertinamas pažymiu	Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis. Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytojui padedant; • atlikti mokytojo pateiktas užduotis;	Integracija su IT Ugdymo karjerai programa Talentingus vaikus ugdyti panaudojant neformaliojo ugdymo teikiamas galimybes.
	ŽODŽIO SANDARA IR RAŠYBA Žodžių sandara, jos	10	-Paaiškina žodžių sandarą ir rašybą. Atliks žodžių sandaros ir darybos	Darbas	Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytojui padedant;	Integracija su kinu.

žymėjimas (šaknis, galūnė, priešdėlis, priesaga, sangrąžos dalelytė, jungiamasis balsis). Šaknis – pagrindinė reikšminė žodžių dalis. Šaknies balsių kaita giminiškuose žodžiuose. Kamienas ir galūnė. Galūnių skyrimo pratybos. Pagrindinės kamieno tarimo ir rašybos taisyklės. Priešdėliai, dalyvaujantys suskardėjimo procese (<i>ap-</i>, <i>at-</i>, <i>ant-</i>, <i>prieš-</i>, <i>iš-</i>). Priešdėlis, dalyvaujantis suduslėjimo procese (<i>už-</i>). Priebalsių supanašėjimas dūriniuose. Priebalsių susiliejimas (žodžiuose su priešdėliais <i>iš-</i>, <i>už-</i> ir dūriniuose). Priesagos, sukeliančios paskutinio šaknies priebalsio suduslėjimą (<i>-ti</i>, <i>-t-</i>, <i>-tuv-</i>, <i>-tuk-</i>, <i>-s-</i>, <i>-st</i>, <i>-sn-</i>, <i>-sm-</i> ir kt.). Priesagos, sukeliančios paskutinio šaknies priebalsio suskardėjimą (<i>dav-</i>, <i>-dam-</i>). Atpasakojimas su gramatinėmis užduotimis ir jo analizė		analizę. - Taisyklingai tars ir rašys šaknies balsius; taiko nosinių balsių rašybos žodžių šaknyse taisykles. - Nustatys rašybos taisyklės, aiškins savais žodžiais. Atpažins žodžių, rašomų pagal nagrinėjamą taisyklę (žodyne, tekste). - Žodžiuose su priešdėliais <i>iš-</i>, <i>už-</i> ir dūriniuose ras priebalsių susiliejo atvejus ir mokės juos paaiškinti. - Atliks žodžių darybos pratimus (sudarys nurodyto priešdėlio, priesagos vedinių; sudarys žodžių pagal nurodytą darybos reikšmę ir pan.).	pamokose ir namuose vertinamas kaupiamuoju vertinimu Atpasakojimas vertinamas pažymiu	• išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Inicijuoti ir rašyti projektus, skirtus gabių vaikų ir jaunimo ugdymui. Diferencijuoti teksto skaitymo užduoties klausimyną.
				Komunikavimo:	

VAIKYSTĖS PATIRTYS Atsakomybė už savo poelgius Sigitas Geda „Vaikai kamuoja varnelę“ Stiprinantys ir skaudūs išgyvenimai. Gendručio Morkūno „Vasara su Katšuniu“ (ištraukos). Skyriaus „Vaikystės patirtys“ apibendrinimas Pokalbis / diskusija (pvz., <i>Ir mes, penktokai, galime padaryti daug gero</i>). Rengimasis atpasakojimui, jo kūrimas ir redagavimas		8	- Aptars kūrinio temą, pagrindinius įvykius, veikėjų charakterius, jų problemas bei vertybes. - Supras tikroviškų kūrinių meninį pasaulį: temas, veikėjus, problemas, pagrindines mintis. - Analizuos, interpretuos kūrinius, supras siužeto pagrindinę liniją, pagrindinio ir antraeilių veikėjų ryšius, meninės kalbos savitumą.	Kūrinio analizė, ištraukų vaizdus skaitymas, pasakojimas, dalyvavimas diskusijoje vertinami kaupiamuoju vertinimu Atpasakojimas vertinamas pažymiu	• mokėti išklausyti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti sakininės ir rašytinės kalbos gebėjimus, • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Sudaryti galimybę rinktis: pateikti keletą skirtingų užduočių, iš kurių mokinys galėtų išsirinkti patraukliausią.
ŽODŽIO SANDARA IR RAŠYBA Nosinės raidės – kalbos istorijos liudininkės. Nosinių raidžių rašyba žodžių kamiene. Priešdėlių <i>sq-</i> (<i>san-</i>, <i>sam-</i>) ir <i>i-</i> (<i>in-</i>, <i>im-</i>) rašyba. Nosinių raidžių rašyba žodžių šaknyje Diktantas ir jo analizė		6	- Taisyklingai tars ir rašys šaknies balsius; taikys nosinių balsių rašybos žodžių šaknyse taisykles.	Grupinis darbas, rengiant nosinių raidžių rašybos šaknyje plakatus, vertinamas kaupiamuoju vertinimu Diktantas vertinamas pažymiu		

KASDIENĖ IŠMINTIS, PAMOKANČIO ŽODŽIO REIKŠMĖ Patarlės ir priežodžiai . Žaidimas patarlėmis Mįslės ir minklės . Perkeltinė reikšmė. Pasakėčios – išplėtota patarlių išmintis. Ezopas „Žmogus ir liūtas“, „Nesutarią žemdirbio vaikai“, „Piemens juokai“, „Varna ir lapė“, „Vilkas ir ėriukas“, „Keleiviai ir lokys“. Tema ir pagrindinė mintis. Pasikartojantys pasakėčių siužetai. S. Stanevičius „Žmogus ir levas“. Palyginimas, alegorija, įsmeninimas. Pasakėčios kūrimas	6	- Aptars kūrinio grafines, fonines, leksines ypatybes; paaškins patarlių, priežodžių, frazeologizmų reikšmes. - Kurs tekstus, siekdami pamokančio žodžio vaizdingumo ir žaismės. - Supras, kad literatūra yra esminė tautos kultūros dalis, kad ugdo asmens estetinius jausmus, pasaulėžiūrą ir vertybines nuostatas. - Aptars lietuvių tautosaką – jos savitumą ir vertę.	Žaidimas patarlėmis ir pasakėčios kūrimas vertinamu kaupiamuoju vertinimu	Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis. Mokymasis mokytis: • atlikti mokytojo pateiktas užduotis; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	Gabieji mokiniai samprotaus visuomenine tema. Integracija su istorija
KALBOS DALYS Morfologijos skyriai. Kalbos dalių sistema (linksniuojamosios, asmenuojamoji, nekaitomosios kalbos dalys). Daiktavardis. Daiktavardžio reikšmė. Bendriniai ir tik-	9	- Atpažins daiktavardžius, nurodys gramatinius požymius, mokės taisyklingai linksniuoti, rašyti.	Darbas pamokose ir namuose vertinamas kaupiamuoju vertinimu	Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytojui padedant; • atlikti mokytojo pateiktas užduotis; • išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	Integruojama ugdymo karjerai programa

	riniai daiktavardžiai. Daiktavardžio gramatiniai. Linksniai ir jų sintaksinės funkcijos. Daiktavardžių rašyba Veiksmažodžių valdomi li Taisyklingas linksnių vartojimas. Prielinksniai ir polinksniai. Linksniai su prielinksniais, jų sintaksinės funkcijos. Taisyklingas prielinksnių konstrukcijų vartojimas. Diktantas ir jo analizė			Diktantas vertinamas pažyminiu		Siekti aukšto mokinių pasiekimų lygio ne tik teikiant žinias, bet ir ugdant bendruosius gebėjimus, kompetencijas bei pasirengimą mokytis visą gyvenimą.
	KASDIENĖ IŠMINTIS, PAMOKANČIO ŽODŽIO REIKŠMĖ Motiejus Valančius „Mikė melagėlis“, „Palangos Juzė“ (ištrauka) Žaidimas žodžiu vaikų literatūroje. Ramutė Skučaitė. <i>Žaidžiu lietuvišku žodžiu</i> (ištraukos) Raiškūs pasirinktų eilėraščių skaitymas: prasmingas, sklandus minties ir nuotaikos perteikimas. Lietuvių tautos sąmojis.	12	- Džiaugsis kūrinių meniniu pasauliu ir supras, kaip ir kodėl žodžiai kelia juoką. Kurs juokų, melų, išdaigų tekstus. - Aptars kūrinio vaizduojamą pasaulį: skirs, kas tikra ir išgalvota.	Raiškūs pasirinktų eilėraščių skaitymas ir juokų eilėraščio kūrimas vertinami kaupiamuoju vertinimu	Mokymasis mokytis: - išmokyti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; - aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju. Komunikavimo: - ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, - domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Integracija su etnine kultūra OLWEUS patyčių prevencijos programa; Žmogaus sauga.

	Juokų pasakos, anekdotai Juozas Erlickas „Eilėraštis su lakštingala ir traukiniu“, „Kai užpuola gripas“ Juokų eilėraščio kūrimas R. Černiauskas „Slieko pasaka“ (pasirinkti pramanai). Pasakos pasaulio vaizdas Skyriaus „Kasdienė išmintis“ apibendrinimas Ruošimasis atpasakojimui, jo kūrimas ir redagavimas			Atpasakojimas vertinamas pažymiu		
	KALBOS DALYS Būdvardis. Būdvardžio reikšmės, gramatiniai požymiai, derinimas su daiktavardžiu. Laipsniai, rašybos ypatumai (supažindinimas) Įvardžiuotiniai būdvardžiai (supažindinimas). Būdvardžių daiktavardėjimas. Būdvardis sakinyje. Būdvardžių rašyba Jungtukas. Jungtukų skyrimas. Sakiniai su sujungiamaisiais, sudedamaisiais, priešinamaisiais, aiškinamaisiais ir	9	-Atpažins būdvardžius, nurodys gramatinius požymius, mokės taisyklingai linksniuoti, rašyti. -Tinkamai vartos jungtukus, suvoks jų skyrybos ypatumus.	Darbas pamokose ir namuose vertinamas kaupiamuoju vertinimu Diktantas vertinamas pažymiu	Komunikavimo: • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	Gabieji mokiniai pasirengs diskusijai.

	prijungiamaisiais jungtukais skyrybos ypatumai Diktantas ir jo klaidų analizė					
	NESENSTANTI PASAKOS IŠMONĖ Pasakos. Jų paskirtis, universali išmintis. Buitinės pasakos (pvz., „Gudri mergaitė“, „Gailestingas sūnus“) Stebuklinės pasakos. Pasakų veikėjai, jų siekiai ir vertybės. „Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių“ Pasaka „Devyniabolė ir devyniagalvis“ Pasakos sekimas A. Liobytė „Devyniabolė Drama, veikėjų dialogai. Literatūrinė pasaka – tradicinių vertybių perteikėja. S. Nėris „Eglė žalčių karalienė“. Pasakojimo įtaigumas. Eiliuota kalba, rimas. A. Liobytės dramos-pasakos „Devyniabolė“ inscenizavimas Savarankiško skaitymo aptarimas	8	- Aptars kūrinio vaizduojamą pasaulį: skirs, kas tikra ir išgalvota. - Aptars pasakos sandarą, skirs liaudies ir literatūrinę pasaką, apibūdins veikėją, nusakys kūrinio temą ir pagrindinę mintį. Apibūdins eiliuotos ir prozos kalbos skirtumus, paaiškins epiteto sąvoką. - Supras, kad literatūra yra esminė tautos kultūros dalis, kad ugdo asmens estetinius jausmus, pasaulėžiūrą ir vertybines nuostatas. - Suvoks skaitymo metu patirtus jausmus, pažintas vertybes.	Pasakos sekimas ir inscenizavimas vertinami kaupiamuoju vertinimu. Perskaitytos knygos pristatymas vertinamas pažymiu	Mokymasis mokytis: • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju. Komunikavimo: • mokėti išklausyti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus, • ugdytis toleranciją kitoms kultūroms ir kitokiems požiūriams, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	IKT integruojamoji programa. Integracija su etika ir etnine kultūra. Ugdymo karjerai programa.
	SINTAKSĖ IR SKYRYBOS Sakinys ir jo rūšys. Sakinio gramatinis	10	- Skirs sakinių rūšis pagal komunikacinį tikslą, taisyklingai juos		Mokymasis mokytis: • atlikti mokytojo pateiktas užduotis;	

	centras. Tiesioginiai, klausiamieji ir skatinamieji sakiniai. Šaukiamieji sakiniai. Šių sakinių taisyklingas skaitymas. Skyrybos ženklai sakinio gale. Žodžių junginio samprata. Žodžių junginio pagrindinis ir priklausomasis žodis (praktinis supažindinimas). Sakinio dalys, elementarūs jų skyrybos atvejai (kablelis prieš kartojamą jungtuką <i>ir</i>, taip pat prieš vienerūšes sakinio dalis jungiančius jungtukus <i>bet, o, tačiau</i>). Vientisinio ir sudėtinio sakinių samprata. Vientisinis sakiny. Sakinio dalys, jų praktinis skyrimas pagal klausimus. Pagrindinės ir antrininkės sakinio dalys. Tarinys ir veiksny. Papildomos vietos, laiko ir būdo aplinkybės. Pažyminys. Diktantas ir jo klaidų analizė.		skaitys. - Skirs sakinius žodžių junginiais, atpažins pagrindinį ir priklausomą žodį. -Taisyklingai skirs vienerūšes sakinio dalis. - Atpažns vientisinį ir sudėtinį sakinius - Atpažins pagrindines ir antrininkes sakinio dalis, kels joms klausimus. Taisyklingai skirs nesudėtingus sudėtinio sakinio atvejus.	Darbas pamokoje ir namuose vertinamas kaupiamuoju vertinimu Diktantas vertinamas pažymiu	- išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; - aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	
	NESENSTANTI PASAKYMO IŠMONE H. K. Anderseno pasirinkta pasaka (pvz.,	8	-Aptars kūrinio temą, pagrindinius įvykius, veikėjų charakterius, jų problemas bei vertybes.		Mokymasis mokytis: - išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; - aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	Integracija su etika ir teatru

	„Mergaitė su degtukais“). Pasakos veikėjai, jų charakteristika. J. Degutytė „Šaltinėlis“ Svarbiausios kūrinio idėjos. V. V. Landsbergis „Arkliai Dominyko meilė“ Skyriaus apibendrinimas. Rengimasis atpasakojimui, jo kūrimas ir redagavimas		-Aptars svarbiausias kūrinio idėjas.	Atpasakojimas vertinamas pažymiu	Komunikavimo: • mokėti išklausti kitą, gerbti jo nuomonę, • domėtis šiuolaikinių komunikavimo priemonių naujovėmis.	
	SINTAKSĖ IR SKYRIAUS Sudėtinis sakinytis. Sudėtinių sakinių dėmenų skyrimas kableliu. Kablelis sakinio viduryje prieš sudėtinio sakinio dėmenis, prasidedančius jungtukais <i>ir, bet, o, tačiau, kad, jog, kai, kaip, nes, jei(gu), nors, įvardžiu kuris</i>. Kablelis po pirmojo sudėtinio sakinio dėmens, prasidedančio jungtukais <i>kai, jei(gu), nors, kas (Je i vilkas</i>	7	- Taisyklingai skirs vienasrūšes sakinio dalis. Atpažins vienisinį ir sudėtinį sakinius. -Ras sakinyje kreipinį, taisyklingai jį skirs.	Darbas pamokoje ir namuose vertinamas kaupiamuoju vertinimu Diktantas vertinamas pažymiu	Mokymasis mokytis: • suvokti mokymosi uždavinius, išsikelti mokymosi uždavinius mokytojų padedant; • atlikti mokytojo pateiktas užduotis; • išmokyti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	Diktante integruojama ugdymo karjera programa; Diferencijuoti diktanto gramatinę užduotį;

	<i>dantų neturėtų, niekas jo nebijotų. tts. K a s klausia, tas neklysta. tts.). Jungiamuoju žodžiu kuris prasidedančio sudėtinio sakinio dėmens, įsiterpusio į kitą dėmenį, išskyrimas kableliais (Tauta, k u r i neskaito, nerašo ir nekuria, neturi pasaulyje prasmės. V. M.-P.).</i> Elementarūs kreipinio skyrybos atvejai. Diktantas ir jo analizė					
	NUOTYKIAI BRANDINA IR SUBURIA DRAUGUS Vilė Vėl „Kaip mes išgarsėjome“ Siužeto intriga. Patiriamos ir savarankiškai patikrinamos tiesos. M. Tvenas „Tomo Sojerio nuotyčiai“ Pagrindinio veikėjo samprata. Veikėjų charakteriai, jų kaita ir vertybinė branda. Prozos teksto skaitymas balsu: skaitymo girdimumas, aiškumas, tempas, pauzės ir intonacija. K. Gudonytė „Ida iš	10	- Remdamiesi visu kūrinio ar ištrauka, išreikš ir pagrįs savo nuomonę, pateikdami tinkamus pavyzdžius iš teksto ar asmeninio gyvenimo. - Laikysis elementarios samprotaujamojo teksto struktūros. - Raštu išsakys nuomonę apie konkrečius, gerai pažįstamus dalykus, vertins, argumentuodami remsis savo patirtimi.	Grupinis darbas vertinamas kaupiamuoju vertinimu Prozos teksto skaitymas balsu vertinamas <u>kaupiamuoju vertinimu.</u> Atpasakojimas	Komunikavimo: • mokėti išklausyti kitą, gerbti jo nuomonę, • siekti tobulinti sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus, Mokymasis mokytis: • išmokti įvairių mokymosi būdų ir taikyti juos; • aptarti savo mokymosi pasiekimus kartu su mokytoju.	OLWEUS patyčių prevencijos programa; Žmogaus sauga. Integracija su daile.

	šešėlių sodo“ Kaip atrandami, pažįstami, išbandomi draugai, puoselėjama draugystė. Samprotavimas. Teksto struktūra (įžanga, minties plėtojimas, pabaiga). Atpasakojimas su samprotavimo elementais ir jo analizė			<u>vertinamas pažymiu</u>		
	Kalbos ugdymo kurso kartojimas Kontrolinis darbas ir jo an	6	-Įtvirtins žinias, mokėjimus ir įgūdžius. Įtvirtins leksikos, morfologijos ir sintaksės žinias	Kontrolinis darbas vertinamas pažymiu		
	Išeito literatūros kurso apibendrinimas Pasirengimas samprotavimo rašiniui (pvz., <i>Kuo mane žavi pasakos?</i> , <i>Ką mums duoda knygų skaitymas?</i> , <i>Kūrinys, kuris man nustebino...</i>) Samprotavimas, jo redagavimas REZERVINIS LAIKAS 4 p.	3		Samprotavimas vertinamas pažymiu		Integracija su etika.

V. Pagrindinės ir papildomos mokymo (si) priemonės

I. Smetonienė. Lietuvių k. 5 kl., Baltos lankos 2016; S. Eitminavičius, D. Nefienė, J. Sadauskienė. Skaitiniai 5 kl. (1 ir 2 d.), LLTI 2016; Tekstų elektroniniai šaltiniai

Lietuvių kalbos žodynas.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas.

Sinonimų žodynas.

Antonimų žodynas.

Frazeologijos žodynas.

www.sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai,

<http://lietuviau5-6.mkp.emokykla.lt/>,
<http://www.saltiniai.info>,
<http://ebiblioteka.lt>
Diktantai 5-8 klasėms.

VI. Vertinimas. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Kalvarijos gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Kalvarijos gimnazijos direktoriaus.
Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Kalvarijos gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Kalvarijos gimnazijos direktoriaus.

SVARSTYTA

Lietuvių kalbos metodinės grupės posėdyje

Vida Brogytė

2018-08-31, protokolo Nr.6

SUDERINTA

Kalvarijos gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Rosita Stanevičienė

2018-08-31